



# UDZIAŁY W SPÓŁKACH ZAGRANICZNYCH A PRAWO SPADKOWE

**INWESTOWANIE W SPÓŁKI ZAGRANICZNE DAJE PRZEDSIĘBIORCOM WYMIERNE KORZYŚCI FINANSOWE ORAZ PODATKOWE.** Jednak czy profity płynące z tego typu prowadzenia biznesu nie są kwestią jednej generacji? Czy polski przedsiębiorca może być pewien, że w razie jego śmierci zgromadzone za granicą aktywa nie wpadną w niepowołane ręce?

MEC. ROBERT NOGACKI, WŁAŚCICIEL KANCELARII PRAWNEJ SKARBIEC

**N**a pierwszy rzut oka, kwestia spadkobrania udziałów wydaje się dość klarowna. Co do zasady, sprawę rozpatrywał będzie polski sąd nawet, jeżeli jednym z przedmiotów należących do spadku będą również udziały posiadane w spółce zagranicznej. Samo stwierdzenie nabycia spadku nie powinno generować trudności, natomiast już wykonanie rzeczowego postanowienia jest zupełnie inną historią.

Należy bowiem pamiętać, że spadkobierca nabędzie realną zdolność do wykonywania praw wspólnika dopiero w momencie wpisu do właściwego rejestru. Wówczas za granicą rozpocznie się kolejne postępowanie w przedmiocie uznania i wykonania orzeczenia sądu polskiego, czy też w razie wątpliwości, zupełnie odrębne postępowanie, które, ze względu na istniejące różnice w przepisach, może się zakończyć zupełnie innym rozstrzygnięciem. Niekiedy w przypadku istnienia majątku w odległych jurysdykcjach, będzie to wymagało od niego biegłości w tamtejszych przepisach prawa spadkowego.

Łatwiej będzie w stosunkach wewnątrz-wspólnotowych.

Naprzeciw problemowi wychodzi bowiem Unia Europejska, wprowadzając nowe przepisy harmonizujące kwestie postępowania spadkowych z elementami transgranicznymi. Od sierpnia tego roku państwa członkowskie bezpośrednio stosują postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. Rozporządzenie podejmuje kwestię wzajemnego uznawania i wykonalności orzeczeń sądów państw członkowskich oraz wprowadza instytucje Europejskiego Poświadczenia Spadkowego (EPS). Dzięki temu orzeczenie sądu



MEC. ROBERT NOGACKI

Właściciel Kancelarii Prawnej Skarbiec, największej polskiej kancelarii specjalizującej się w kontrolach podatkowych i w przeciwdziałaniu bezprawiu urzędniczemu.

w sprawie spadku, czy inny wydany w Polsce dokument urzędowy dotyczący nabycia spadku, będzie respektowany na terytorium innych państw członkowskich bez konieczności przeprowadzania jakichkolwiek dodatkowych postępowań spadkowych w tych państwach. Wydawane na wniosek EPS stanowi, zgodnie z rozporządzeniem, ważny dokument na potrzeby dokonania wpisu majątku spadkowego do właściwego rejestru państwa członkowskiego. Dlatego w praktyce stanowi już sam w sobie tytuł wykonawczy w miejscu położenia majątku spadkowego.

Nowe regulacje można by zachwalać w nieskończoność, ale chyba nie możemy liczyć na powstanie takich, które w przyszłości ułatwią wspomniane procedury związane z wyjawieniem majątku spadkowego. W tym zakresie bowiem, pojawi się wzajemny konflikt interesów. Spadkobiercy zależeć będzie na sprawnym przeprowadzeniu postępowania spadkowego i rzetelnym ustaleniu przedmiotów wchodzących w skład masy spadkowej. Spadkodawca natomiast będzie zainteresowany zachowaniem poufności co do aktywów wchodzących w skład jego majątku i przede wszystkim, uniknięciem takich reperkusji polskiego postępowania spadkowego, jak rozdrobnienie przedsiębiorstwa między spadkobiercami czy problem wymuszonego spadkobrania. Nawet sam testament nie daje gwarancji pełnego wypełnienia woli spadkodawcy, ze względu na istnienie w polskim prawie norm służących ochotnie wykluczonych spadkobierców.

Rozwiązaniem może się okazać kreatywne planowanie spadkowe z wykorzystaniem instrumentów przewidzianych w innym niż polski systemach prawnych, takich jak zagraniczny trust, fundacja czy polisa inwestycyjna. ●

**Nawet sam testament nie daje gwarancji pełnego wypełnienia woli spadkodawcy**